

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI

EXAMINATION – JULY 2017

CERTIFICATE COURSE IN **IRRIGATION PUMP MECHANIC** (305109)

TIME ALLOWED – 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT – IRRIGATION PUMP MECHANIC (TH-I)**Instruction : 1) Solve all questions.****2) Draw neat labeled sketches whenever necessary.****3) Figures to the right of the bracket indicate full marks.****Que 1) A] Fill in the blanks. (Any Five)****(05)**

- 1) ----- valve is used on the suction side of a Centrifugal Pump.
- 2) To connect pipe in 90° -----accessory is used.
- 3) The material of pump impeller is -----.
- 4) In diesel engine the compression ratio is -----.
- 5) ----- is used for cutting internal threads on pipe.
- 6) 1 H.P.= -----Watts.

B] State True or False. (Any Five)**(05)**

- 1) Pump speed is always expressed in revolution per minute.
- 2) Voltage is same in series circuit.
- 3) If piston rings are worn out, shows poor compression.
- 4) Surface Gauge is also called as marking block.
- 5) In rotary pumps having different valves.
- 6) Steel Rule is a measuring tool.

C] Write Long Form of the following. (Any Five)**(05)**

1) L.P.G	2) F.I.Pump	3) K.W.H.
4) I.C.D.P.	5) T.P.I.	6) P.V.C.Cable

D] Match the following.**(05)**

<u>Group 'A'</u>	<u>Group 'B'</u>
1) Fly Wheel	a) Used for cutting outer thread
2) Dies	b) Used for measuring electrical current
3) Ammeter	c) Used in Centrifugal Pump
4) Connecting Rod	d) Used to store energy in engine
5) Impeller	e) A part between piston and crankshaft

Que 2. Attempt any two of the following.**(16)**

- 1) Write different types of calipers and its uses.
- 2) Describe the working of Jet Pump with neat diagram .
- 3) What safety precautions should be taken at the time of working in workshop ?
- 4) Write information and uses of different pipe fitting accessories.

Que 3. Attempt any two of the following.

(16)

- 1) Describe the process of Tapping.
- 2) Draw a neat diagram of Flat file showing different parts.
- 3) Describe working method of four stroke diesel engine used in irrigation.
- 4) Give the list of tools and equipments during installation of irrigation pump.

Que 4. Attempt any two of the following.

(16)

- 1) Describe the importance of pumps in agriculture and industries.
- 2) Differentiate between Diesel and Petrol engine.
- 3) What is meant by pump priming ? Write the methods of pump priming .
- 4) Write different types and uses of Wires and Cables.

Que.5. Write short notes on the following. (Any Four)

(16)

1) Machine Vice	2) Shaded Pole Motor
3) Piston	4) Submersible Pump
5) Lubricants	

Que. 6. Attempt any two of the following.

(16)

- 1) Differentiate between Centrifugal and Reciprocating pump.
- 2) Describe the working of Slideing Vane type rotary pump.
- 3) What is Earthing ? Describe the type Plate Earthing.
- 4) Write the suitable method of installation of pump.

- सुचना :** १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२) आवश्यक तेथे आकृती काढा.
३) उजवीकडील कंसातील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न क्र.१(अ) : रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही पाच)

(०५)

- १) सेंट्रीफ्यूगल पंपमध्ये सक्शन साईडवरवाल्व वापरतात.
- २) पाईपला ९०° त जोडण्यासाठी हे उपसाधन वापरतात.
- ३) पंप इंपेलरचे मटेरियल असते.
- ४) डिझेल इंजिनमध्ये कॉम्प्रेसन रेशिओ असतो.
- ५) पाईपवर आतिल आटे कापण्यासाठी चा वापर करतात.
- ६) १ एच.पी. ' वॅट्स.

(ब) : चुक किंवा बरोबर ते सांगा (कोणतेही पाच)

(०५)

- १) पंपाची गती नेहमी रिव्हालुशन पर मिनीट मध्ये दर्शविली जाते.
- २) सिरीज सर्कीट मध्ये व्होल्टेज सारखे असते.
- ३) जर पिस्टन रिंगा झिजल्या असतील तर कॉम्प्रेसन कमी होते.
- ४) सरफेस गेजला मार्किंग ब्लॉक सुध्दा म्हणतात.
- ५) रोटरी पंपात विविध व्हॉल्व असतात.
- ६) स्टिल रुल हे मेजरींग टुल आहे.

(क) : विस्तारीत रुपे लिहा.(कोणतेही पाच)

(०५)

- १) एल.पी.जी.
- २) एफ.आय.पंप
- ३) के.डब्ल्यू.एच.
- ४) आय.सी.डी.पी.
- ५) टि.पी.आय.
- ६) पि.व्ही.सी.केबल

(ड) : जोडया लावा.

गट 'अ'

- १) फ्लाय व्हिल
- २) डाई
- ३) अॅमिटर
- ४) कनेक्टींग रॉड
- ५) इंपेलर

गट 'ब'

(०५)

- अ) बाहेरील आटे कापण्यासाठी उपयोग
- ब) विद्युतप्रवाह मोजण्यासाठी उपयोग.
- क) सेंट्रीफ्यूगल पंपात उपयोग
- ड) इंजिन मध्ये ऊर्जा साठविण्यासाठी उपयोग.
- इ) पिस्टन व क्रॅकशॉफ्ट मधील भाग.

प्रश्न क्र. २: खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१६)

- १) कॉलीपरचे विविध प्रकार सांगून त्यांचे उपयोग सांगा.
- २) जेट पंप चे कार्य सुबक आकृती काढून स्पष्ट करा.
- ३) कार्यशाळेत काम करतांना घेण्यात येणाऱ्या सुरक्षितता सांगा.
- ४) पाईप फिटिंग करिता उपयोगात येणाऱ्या विविध उपसाधनांची माहिती व उपयोग लिहा.

प्रश्न क्र. ३: खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१६)

- १) टॅपींग क्रियेचे वर्णन करा.
- २) फलॅट फाईलची विविध भाग दाखविणारी सुबक आकृती काढा.
- ३) इरिगेशन मध्ये उपयोगात येणा-या फोर स्टोक डिझेल इंजिन ची कार्यपद्धती सविस्तर वर्णन करा.
- ४) पंप बसवितांना लागणारी विविध हत्यारे, साधने यांची यादी तयार करा.

प्रश्न क्र. ४ : खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(१६)

- १) पंपाचे शेतीव्यवसाय व औद्योगिक क्षेत्रातील महत्त्व विषद करा.
- २) डिझेल इंजिन व पेट्रोल इंजिन मधील फरक स्पष्ट करा.
- ३) पंपाचे निर्वातीकरण म्हणजे काय ? निर्वातीकरणाच्या पद्धती सांगा.
- ४) वायर व केबल चे विविध प्रकार व उपयोग सांगा.

प्रश्न क्र. ५ : थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

(१६)

- १) मशीन व्हाईस
- २) शेडेड पोल मोटार
- ३) पिस्टन
- ४) सबमर्सिबल पंप
- ५) लुब्रीकंट.

प्रश्न क्र. ६ : खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(१६)

- १) सेंट्रीफ्युगल पंप आणि रेसीप्रोकेटींग मधील फरक स्पष्ट करा.
- २) स्लायडिंग व्हेन टाईप रोटरी पंपाचे कार्यपद्धतीचे वर्णन करा.
- ३) अर्थींग म्हणजे काय ? प्लेट अर्थींग चे वर्णन करा.
- ४) पंप बसविण्याची योग्य पद्धती लिहा.

Sr.No. 30510921

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI

EXAMINATION – JULY 2017

CERTIFICATE COURSE IN **IRRIGATION PUMP MECHANIC** (305109)

TIME ALLOWED – 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT – BASIC WORK (PR-I)

- Q.1): Disassemble Fuel tank its cleaning, checking leakages and soldering (70)
Then reassemble and refitting on engine.
- Q. 2): Write Procedure and list of tools and equipments required for above (10)
practical.
- Q. 3): Oral (10)
- Q. 4): Term work. (10)

मराठी भाषांतर

क्र. ३०५१०९२१

- प्रश्न क्रं. १): इंधन टँक खोलणे, स्वच्छ करणे, त्यातील लिकेज तपासणे व सोल्डरींग (७०)
करणे नंतर जोडणी करून इंजिनवर पुर्वव्रत फिट करणे.
- प्रश्न क्रं. २): वरील प्रात्यक्षकाची कृती, हत्यारे, साहित्य आणि मशिनरी यांची यादी (१०)
तयार करा. (१०)
- प्रश्न क्रं. ३): तोंडी परीक्षा. (१०)
- प्रश्न क्रं. ४): सत्र कार्य. (१०)

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI
EXAMINATION – JULY 2017
CERTIFICATE COURSE IN **IRRIGATION PUMP MECHANIC** (305109)
TIME ALLOWED – 6 Hrs.
MARKS – 200
SUBJECT – IRRIGATION PUMP MECHANIC (PR-II)

Q.1): Disassemble maintenance and reassemble of centrifugal pump and start the same.	140
Q.2) : Make a list of tools, equipments and machinery required for above practical	20
Q.3) : Oral	20
Q.4) : Term work.	20

मराठी भाषांतर

क्र. ३०५१०९२२

प्रश्न क्रं. १): सेंट्रीफ्यूगल पंपचे भाग सुटे करणे व त्याची देखभाल करून तो पंप चालू करणे.	(१४०)
प्रश्न क्रं. २): वरील प्रात्यक्षिकासाठी लागणारी हत्यारे, साहित्य आणि मशिनरी यांची यादी तयार करा.	(२०)
प्रश्न क्रं. ३): तोंडी परीक्षा.	(२०)
प्रश्न क्रं. ४): सत्र कार्य.	(२०)